

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL	Franqueo Pagado
	Concesión N° 1384
	Tarifa Reducida
	Concesión N° 4015

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 1.202.109
Director resp. - P. Agustin STEIGVILAS

KUBOS IR RUSIJOS RANKOS AFRIKOJE

Šiuo metu Afrika virto politinės strategijos svarbiausiu punktu. Rusija su Kubos kariuomenės ir savo karininkų pagalba bando išvirtinti Afrikos žemyne. Rusija oficialiai pažadėjo "padėti Afrikos tautų išsilaisvinimui" su Kubos pagalba, po to, kai Carteris apsilankė Afrikos žemyne.

Pagal Š. Amerikos karinio štabo žinias, Angoloje randasi apie 19.000 ar net 20.000 karių iš Kubos, kurie padėjo Angoloje išvirtinti revoliucinei Neto valdžiai.

Apie 17.000 Kubos karių su Rusijos karininkų pagalba padėjo Etiopijai laimėti karą Ogadeno dykumoje prieš Somaliją. Taip pat Rodezijoje su Kubos ir Rusijos pagalba bandoma niversti baltųjų valdžią, kad paskui per juoduosius galėtų išvirtinti naujame krašte. Angolos prezidentas Neto su Etiopijos vadu Mengistu Haile Mariam lankėsi Maskvoje ir abu turėjo pasimatymą su Gromyko ir Brežnevu ir priėjo "naudingų ir vaisingų" nutarimų, kad Rusija su Kubos talka galėtų toliau plėsti savo įtaką Afrikos kontinente.

Neseniai Somalijos prezid. Shad Barre buvo nuvykęs į Raudonąją Kiniją irgi pasitarti dėl Afrikos ateities. Raud. Kinija ta proga pasmerkė sovietų imperializmo plėtimą Afrikos kontinente, ko nedrįso padaryti Š. Amerikos prezidentas, keliaudamas po Afriką.

Vieną žodžiu Afrika kaip strateginis punktas šiuo metu yra pasaulinės politikos centre, kuriame varoži trys didieji: Š. Amerika, Rusija, padedant Kubai, ir Raud. Kinija. Atrodo, kad Š. Amerikos laikysena yra labai pasyvi ir pamažu turės atsisakyti savo įtakos ir globos, nes Rusija su kubiečių kariuomene žengia vis pirmyn, protestuojant vien tikta kiniečiams, kurie taip pat nori išvirtinti Afrikos kontinente, tik dar neranda tiesioginių priemonių.

Š. Amerikos politika siekia medžiagine pagalba išlaikyti savo įtaką, kai tuo tarpu Rusija su kubiečių kariuomenės pagalba išvirtina vis stipriau. Kinijai lieka tikta netiesioginis arba diplomatinis kelias: paremti kaikurias Afrikos valstybes, kurios laikosi neutralumo linijos.

Šiuo momentu atrodo, kad iniciaty-

va yra Rusų - kubiečių rankoje, bet ateitis parodys, kas laimės Afriką. Afrikos kontinentas būtų kaip tiltas paskui įkelti koją Europon, o kiek vėliau ir Amerikos. Šiuo metu Afrika, kurioje kyla juodųjų tautinis judėjimas yra gera proga Rusijai, kuri prisidengusi kaip juodukų užtarėja laimi sau dideles simpatijas.

Rusija šiam žygiui jau seniai ruošėsi, ji turėjo net įsteigusi Lumumbos vardo universitetą, kad priruoštų Afrikos kontinentui vadų, kurie dabar atrodo jau išeina į sceną veikti Rusijos naudai. Nežinia, kaip reaguos Kinija, kuriai irgi rūpi Afrikos kontinentas. Netolima ateitis parodys, į kurią pusę pasuks Afrikos kontinentas.

IS VISO PASAULIO

• Konferencija dėl Žmogaus teisių įvyko š. m. vasario 27 ir 28 d. Vašingtone, JAV-bėse. Joje buvo aptariama Amerikos užsienio politika ir žmogaus teisių reikalai. Į konferenciją buvo pakviesti 351 dalyvis. Tai buvo įvairiausių visuomenės organizacijų bei institucijų veikėjai, įvairių etninių grupių atstovai. Lietuvių buvo daugiau kaip tuzinas: iš Bendruomenės, Alto, Religinės Šalpos ir kt. E.

• Vakarų žvalgyba praneša, kad S. Sąjungoj gaminami naujos rūšies mirtini virusai ir mikrobai. Įmonės labai stropiai saugojamos. Žvalgybiniai sateleitai nufotografavo kelius tokius pastatus su visais įrengimais netoli Maskvos.

• Britanijos spauda iškelia gėdingą Britanijos istorijos momentą - privertinį penkių milijonų pabėgėlių grąžinimą Sov. Sąjungai II D. Karo pabaigoje. Pagrindinis kaltininkas esą buvęs užs. reikalų ministeris A. Edenas, simpatizavęs Stalinui, nors ir neįstengdamas jo suprasti, minimas ir minst. Macmillanas. Nepadėjo nei grąžinamų asmenų nusižudymai. Pabėgėlių tarpe būta 50.000 kazokų ir du jų vadai Krasnovas ir Škura, kurie vėliau buvo sovietų pakarti. Britanijos lordų rūmuose iškėlus dabar šį klausimą, buvo išspręsta, kad jie nėra atsakomingi už buvusios vyriausybės darbus.

Motinos Dienos proga sveikiname visas motinas, jaunas ir senas, linkime išvermės, o ypatingai vesti savo šeimą tikru lietuvišku keliu. Gegužės visą mėnesį mūsų organizacijose vyksta Motinos dienos minėjimai. Pagerbdami savo motinas, atsilankykime į šiuos minėjimus.

• Visą pasaulį labai sujaudino įvykiai Italijoje, kai italų Raudonosios gvardijos nariai pagrobė ministerį Aldo Moro. Jo likimas neišskus. Vyriausybė su pagrobėjais nenori leisti į derības. Raudonieji gi nori išgauti jų 15 narių, šiuo metu teisiamų, paleidimą laisvėn.

• JAV senatas patvirtino sprendimą, kuriuo Š. Amerika gražina Panamai kanalo administraciją ir pasižadėjo nesikišti į valstybės vidaus reikalus. Kaip žinoma, Panamos kanalą valdė Š. Amerika ir pasibaigus nuomos terminui, ji dar kurį laiką bandė pratęsti.

• Čilės vyriausybė suteikė amnestiją visiems, kurie karinio tribunolo buvo nuteisti laisvės atėmimu. Taip pat visi ištremtieji ar savu noru pasitraukę į užsienį, gali grįžti į Chile.

• Kom. Kinijos delegacija atvyko į Maskvą, kur bus tariamasi dėl ilgus metus besitęsiančių pasienio konfliktų.

• Italijos raudonųjų brigada, kuri turi sekvestravusi ministerį Aldo Moro, balandžio 26 d. įvykdė naują atentatą prieš krikščionių demokratų vieną iš lyderių Girolamo Mechelli, paleisdami 11 šūvių į jo kojas.

• Šiuo metu yra studijuojama Argentinos ekonominė panorama ir taip pat ieškomi būdai sustabdyti esamą infliacijai - pareiškė Ekonomijos ministeris dr. Jose Alfredo Martinez de Hoz, nors jų panaudojimas nebus tuojaus vykdomas.

• Sekvestruoto Aldo Moro šeima parašė viešą laišką jo grobėjams, kuris buvo išspausdintas Milano laikraštyje "El Giorno". Laiške prašoma išlaisvinti Aldo Morą.

• Balandžio 27 d. Afganistane įvyko kariuomenės sukilimas. Buvo bombarduoti vyriausybės rūmai, apšaudytos ministerijos. Prezidento Mahomed Daoud likimas nežinomas, nes šiuo metu prezidento rūmai apsupti sukilėlių. Spaudos komentaruose spėjama, kad sukilėliai yra marksistinės pakraipos.

• Argentinos, Brazilijos ir Paragvajaus vyriausybių įgaliotos delegacijos ketvirtu kartu susirenka aptarti ir išstudijuoti Paranos upės elektrifikacijos planų.

• "The Times" praneša, kad Barys Gajauskas, kuris padėjęs išskirstyti Solzenicyno pašalpas nukentėjusiems disidentams, Sovietų teismo buvo nuteistas 10 metų darbo stovyklos.

DISIDENTAI LIETUVOJE IR SOV. SAJUNGOJE

„Į Laisvę“ žurnalas, leidžiamas Lietuvių Fronto bičiulių, New Yorke, redaguojamas Vl. Vaitiekūno, 71 Nr. patiekia prof. T. Venclovos paskaitos ištrauką, skaitytą lietuviškųjų studijų savaitėje Anglijoje. Savo paskaitoje jis nupasakojo disidentų sąjūdžio kilmę, raidą ir perspektyvas.

Prelegentas ypatingai charakterizavo Lietuvos disidentų sąjūdžio pasipriešinimą komunistų partijai ir okupantams. Mums, lietuviams, ypač įdomu stebėti Lietuvoje komunistų partijos ir okupacijos dvasioje išaugusį ir subrendusį jaunimą ir jo galvoseną ir viltį vidinį pasipriešinimą okupacijai. Psichologiniai imant toks pasipriešinimas gal daugiau reikšmingas negu agresyvus pasipriešinimas.

Būdingas pavyzdys okupuotoj Lietuvoje išaugusio jaunuolio — yra pats prelegentas rof. T. Venclova, kuris jau virš metų laiko yra pasitraukęs iš Lietuvos.

Savo vidinį pergyvenimą jis išreiškia šiais žodžiais: „... žmogus mato gyvenimą, mato kas aplinkui vyksta. Jis pradeda piktintis. Bando kažką gerinti šioje sistemoje, bet iš to nieko neišeina. Paskui žmogus pasiskaito šiek tiek neoficialios literatūros ir pats galbūt jau šiek tiek jos parašo, padaro spontaniškų gestų, nesutikdamas su esančia aplinkuma. Staiga, vieną dieną pasijunta, kad jis jau disidentas... pasiryžta būti laisvas ir nesekti komunistų ideologijos istorijos vingių, prisilaikydamas savo asmeninės sąžinės...“.

Šis disidentinis sąjudis ypač išryškėjo Chrusčevo reformų bandymų laikais ok. Lietuvoje ir kituose okupuotuose kraštuose bei pačioje Sov. Rusijoje.

Po daugelio metų prispausti žmonės pasijuto laisvesni, individualiai stengėsi ką nors pradėti kurti, ką nors gerinti — tiek kultūrinėje, tiek socialinėje bei religinėje aplinkumoje.

1960 m. Vilniuje Aleksandras Gimbargas net ir „Sintaksės“ žurnalą — grynai poetinį (100 egz. su rašomąja mašinėle) norėjo išleisti. Deja, neužbaigus redaguoti, buvo areštuotas. (Jis daug kartų buvo areštuotas, šiuo metu taip pat randasi už geležinių grotų). Gimbargas suvaidino labai svarbų vaidmenį ir bene bus pirmas disidentas. Jo vardas nuaidėjo Sov. Sąjungoje, veikiai jį pasekė Natal. Garbanevskaja, žymieji rašytojai, kaip Bukovskis, Sacharovas ir kiti. Juos paprastai mėgstama vadinti demokratiniais sąjūdžiu.

Toliau profesorius sako: „... kur viešpatauja prievarta, pilkuma, nuobodybė, tuščių žodžių valdžia — ten, paprastai, eilėraščių, geras paveikslas, dainelė arba anekdotas virsta politinės opozicijos faktais. Ir štai prieš šitokią opoziciją valdžia nelabai žino ko griebtis.“

Riba tarp kultūrinės ir politinės savilaidos labai neaiški. Kultūrinė savilaida yra faktiškai ir politinė. Bet su laiku pradėjo stiprėti ir grynai politinė savilaida. Šiuo metu jau turime apsčiai, ypač Lietuvoje“.

Kad pereiti į demokratišką sistemą,

lūkestis yra beviltiškas: „... Chrusčevo eros antroje pusėje ėmė ryškėti, o Brežnevo eroje dar labiau išryškėjo, kad tai — yra beviltiška. Sistema visiškai nusistovėjusi. Jokio socializmo su žmonišku veidu laukti netenka. Arba sistema grius, arba liks labai ilgiems laikams tokia, kokia yra. Pamažu ji irs, pus, bet tai labai ilgas procesas. Gyventi tokioje puivimo bei irimo atmosferoje, labai sunku. Ji nuodija dvasią ir gali nuodinti išties kartas, jei reikalas bus paliktas natūraliai raidai“.

Disidentinį veikimą sustiprinti yra labai sunku. Aktyvesnis jaunimas, intelektualai — persekiojami kalvinami kalėjimuose ar koncentracijos lageriuose. Žymesnieji veikėjai sunaikinami. Šie neigiami faktai, cinizmas demoralizuoja likusią tautos dalį.

„... reikia tik išlaukti — pataria jis, — reikia saugoti tautą, jos kultūrą, kiekvieną jos brangenybę, reikia elgtis atsargiai...“

Prelegentas ryškiai pabrėžia lietuvių disidentinio sąjūdžio nusistatymą tautos vienybės atžvilgiu:

„... susiliejinamas liaudies protesto, išplaukiančio iš ūkinių sumetimų, su inteligentijos protestu, išplaukiančiu iš kultūrinių bei politinių sumetimų ir su Bažnyčios protestu, išplaukiančiu iš religinių ir iš dalies politinių sumetimų.“

Šioje situacijoje inteligentijos uždavinys, atrodo, turėtų masių nepasitenkinimą kreipti tam tikra pozityvia vaga, įnešant sąmoningumo, konstruktivumo ir net humaniško elementų...“

„... Jeigu Sov. Sąjungoje — baigdamas pabrėžė — oficialioji tautų draugystė neegzistuoja, o priešingai, egzis-

MES IŠĖJOM...

Mes išėjom iš gimtojo krašto
Nė džiaugsmo, nė laimės ieškot.
Buvo lemta sunkus kryžius nešti,
Buvo lemta daug metų klajot.

Ėjom vieškeliais, ėjom takeliais,
Gesos dienos, žydėjo naktis...
Nešėm kryžių, — sunkus buvo kelias,
Kaip Golgotos žiauri praetis.

Verkė beržas prie gimtojo sodžiaus,
Lojo gailiai paklydęs šuva.
Mes išėjom, išėjom be žodžių,
Mus lydėjo tik sesių rauda.

Mes išėjom iš tėviškės krašto
Nė džiaugsmo, nė laimės ieškot.
Buvo lemta sunkus kryžius nešti,
Buvo lemta daug metų klajot...
~~~~~

tuoja tautų santykiuose didžiulę įtampą, tai disidentiniame sąjudyje, pastaruoju metu, kaip tik prasideda nuoširdi tautų draugystė...“

Ši menka vilties kibirkštėlė, Sov. Sąjungoje, pakreipė disidentinio sąjūdžio veikimą į tautų draugystę.

Rašytojas prof. Sacharovas, žinomas kaip disidentinio veikimo vadas, bendradarbiavęs su lietuviais, kartą pareiškė: „Kiekviena tauta, kuri nori, turi pilną teisę egzistuoti laisva ir nepriklausoma“.

Šiuo metu disidentinis sąjudis ryškiai sustiprėjo Rytų Vokietijoje, Čekoslovakijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Ukrainoje bei pačioje Rusijoje.

Pijus Bukauskas.

Okupuotojoje LIETUVOJE

• **Rugpiūčio 18-23 dienomis** ok. Lietuvoje lankėsi Rytų Vokietijos vyskupai: Meissenos vysk. Gerhard Scaffaran, Erfurto ir Meiningen apašt. administr. vysk. Hugo Aufderbeck ir Berlyno vysk. Joh. Kleineidam. Juos lydėjo keli aukštieji dvasiškiai. Jie laikė šv. Mišias Vilniaus Aušros Vartų koplyčioje, Kauno katedroje suteikė daugiau kaip 2.000 jaunuoliams Sutvirtinimo sakramentą, tas jiems padarė didelio išpūdžio, nes jiems niekad neteko sutvirtinti vienu metu tokio skaičiaus jaunimo. Taip pat lankėsi Ukmergės ir Panevėžio bažnyčiose, o paskutinę dieną Vilniaus šv. Teresės bažnyčioje laikė šv. Mišias. Visur, kur jie lankėsi juos laukė bažnyčiose ir kartu meldėsi tūkstantinės minios lietuvių maldininkų (Kauno katedroje apie 8.000). Svečiai stebėjosi lietuvių pamaldumu ir visur juos sveikino šiais žodžiais: „Dėkojame už ištikimybę tikėjimui“. Vyskupai buvo atvykę Kauno apašt. administratoriaus vysk. Juozapo Matulaičio-Labuko kvietimu.

• **Papilės ir Tryškių** buvusiam Paragių dvare, išlikusiam sename dvare name, yra įrengtas rašytojos Lazdynų-Pelėdos atminimo muziejus.

Kaip žinome, šia slapyvarde rašė dvi seserys Ivanauskaitės. Tame name gyveno abiejų rašytojų tėvai ir ten užaugo jos pačios.

• **Metinis dudorių saskrydis** trečią kartą įvyko Šiauliuose. Jame dalyvavo profesionalūs ir saviveikliniai pučiųjų orkestrai. — apie 1000 muzikantų. Profesionalių orkestrų varžybas laimėjo kauniečių „Ąžuolynas“. Keturias dienas orkestrai koncertavo Šiaulių miesto aikštėse bei gatvėse.

• **Marija Jurgutienė**, kurios vyras muzikas Jurgutis pasitraukė iš Lietuvos, jau trys metai stengiasi gauti leidimą išvykti pas savo vyrą. Tuo reikalu ji yra pasiuntusi 12 prašymų aukštomis sovietų įstaigoms, 4 JT. žmogaus teisių komisijai, vieną — prez. Carteriui. Gegužės 25 d. ji specialiu raštu atsisakė Sov. Sąjungos pilietybės. Tuo tarpu p. Jurgutienė ir jos dukra (13 m.) iš sovietų pusės nuolat susilaukia grąsinimų, tardymų, trugdymų susirašinėti su savo vyru, ji buvo verčiama paskelbti savo vyrą išdaviku, atsisakyti emigracijos, priešingu atveju grąsinama paimti dukrelę Dainą į specialią mokyklą sovietinėms idėjoms sustiprinti.

• **Šiauliuose 1877 m.** įsikūrusi odos dirbtuvė, šiandien pavadinta „Elnio“ vardu, neseniai atšventė savo šimtąjį gimtadienį. Prie „Elnio“ dabar yra prisijungę Kedainių odos gamykla ir Mažeikių avalynės fabrikas. Šiuose trijuose vienetuose dirba apie 3000 žmonių.

• **Spaudoje rašome**, kad Mažosios Lietuvos miestelyje Tolminkiemyje (dabar šis miestas vadinasi Čistyje Prudy) jau esą įpusėti rašytojo Kristijono Donelaičio muziejaus restauravimo darbai. Muziejus bus buvusioj Tolminkiemio bažnyčioj. Jau renkami ekspozitai. Vienas įdomių eksponatų busiantis vokiečio Reinhardo Kunado opera, sukurta pagal J. Babrovskio romaną „Lietuviški fortepionai“. (turinys — Mažosios Lietuvos lietuvių pastangos išlikti lietuviais). Opera buvo statoma Drezdene. Operos kolektyvas kūrinių paaukėjo K. Donelaičio muziejui.

• **Liudmilai Ničipruk**, ok. Lietuvos prekybos ir pramonės įstaigų viršininkei, suteiktas Sovietinės Lietuvos nusipelnusios ekonomistės vardas. O Lietuvėm kas?

LINKSMIAU ŽEMĖS DREBĖJIMAS

Per paskutinį žemės drebėjimą Pacifico pakraščiuose, viena pora tiek išibauginė, kad savo vienintelį sūnė — valstiją.

Porai savačių praėjus, tėvai gauna iš dėdės skubią telegramą, kurioje rašoma: „Gražinu jums vaiką, atsiųskite geriau žemės drebėjimą“.

DVIEJŲ UODŲ POKALBIS

Senas uodas sako jauniui: —Kai aš buvau jaunas, galėjau įkasti mergaitėms tik į rankas ir veidą, o dabar jūs galite joms kasti visur, kur tik norite, nes visur nuoga.

AMERIKONIŠKOJ MOKYKLOJ

Tėvas, apsilankęs kolegijoje: —Bet gi, sūnau, kodėl tau prireikė naujo automobilio? Tu tik pažiūrėk čia sustatytus automobilius — visi seni. —Šitų automobilių, tėtė, tu nesužiūrėsi. Jie visi priklauso profesoriaus...
ATSARGUMAS

Lietus nelijo, bet Petriukas grįžo visas šlapias.

—Ką tu veikei? — klausia mamytė.
—Maudžiau upėje.
—Su drabužiais? Kodėl gi nusiirengei?
—Bijojau, kad negačiau slogos. Vanduo buvo labai šaltas.

NEPASITIKĖK

Brežnevas, pagal vieną pasakojimą, aiškino ministrui pirmininkui Aleksejui Kosyginui, kad jei būtų laisva emigracija, tai tik juodu du beliktų krašte. Į tai Kosyginas atsakė:

—Nedėk vilčių į mane, Leonidai Iljičiaui, nedėk vilčių!

Sekmadienio Dimečiai

ŽMONIJA BE DIEVO

Moderniškųjų laikų žmogus pradėjo pamazū nutolti nuo religijos ir tikėjimo į Dievą. Iš pradžių buvo paneigta Kristaus dievybė, paskui paneigtas Kristus asmuo ir jo mokslas, vėliau paneigtas ir pats Dievas.

Rusijoje nuo 1917 metų revoliucijos iš visų įstaigų ir mokyklų buvo pašalintas kryžius, tapo uždarytos katališkos mokyklos, organizacijos, o taip pat didelė daugybė bažnyčių buvo pa-

Nijolė Sadūnaitė - tikėjimo kankinė. Už savo tvirtą tikėjimą ir "L. K. B. Kronikos" platinimą nutėista į Sibiro darbo stovyklą. Pasaulio opinijai protestuojant, iš lagerio išleista, bet jai neleista grįžti į Lietuvą. Šiuo metu randasi viename šiaurės Sibiro kolchoze-verstos sandėliais ir fabrikais.

Paskutiniu laiku Š. Amerikoje buvo protestuojama prieš maldą mokykloje, prieš religinius ženklus. Moderniš-

ka žmonija nori atsipalaiduoti nuo viso kas primena religiją ar Dievą.

To "išsilaisvinimo" vaisiai jau dabar yra pastebimi: daugėja kriminaliniai nusikaltimai vyksta šeimų suskilimai, jaunimo pasipriešinimai tėvams ir bendrai autoritetui, auga kalinių, visokių rūšių naujų ligų skaičius. Ten kur uždaryta bažnyčių durys, atsivėrė kalėjimų vartai.

Visame pasaulyje vyksta kovos, suskilimai, žmonių pagrobimai, jaunimo nusikaltimai. Tai vis rezultatai moderniško pasaulio be Dievo. Žmogus žmogui pasidarė jau ne draugas, bet priešas. Žmogus su žmogum jau nebesukalba, nors kalba ta pačia kalba.

Štai mūsų tautietės Nijolės Sadūnaitės liūdijimas. Ji viename savo laišku iš Sibiro taip rašo, apkeliavus po įvairius Sibiro kalėjimus ir stovyklas.

"Be Dievo malonės žmogus didžiausias skurdžius. Apie tai šaukte šaukia milijonai dvasinių vargdienių, kurie neturėjo laimės pažinti ir pamilti Gerjo Dievo ir nuo vaikystės laikų klaidžioja gyvenimo šunkeliais. Savo kelionės metu sutikau jų labai daug. Ir nežiūrint to, kaip žemai bebūtų puolę, kiekviename rusena gėrio kibirkštis, kurią užžiebia geras žodis. Kaip labai reikalinga jų blogio iškankintoms sieloms Dievo malonė!

Melskimės, aukokimės, nes dvasinių vargdienių skaičius nepaprastai auga. Realiai pamačiau, kaip labai nelaimingas žmogus be Dievo".

Mūsų pareiga šiame sunkiame mūsų laike užžiebti Dievo meilės kibirkš-

ESTIJOS-LAVIJOS-LIETUVOS NACIONALINIO JUDĖJIMO VYRIAUSIOJO KOMITETO NUTARIMAS

Estijos-Latvijos-Lietuvos Nacionalinio judėjimo komitetas nutaria:

1. Išrinkti tris pirmininkus puspenktų metų laikotarpiui iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos Nacionalinio judėjimo komitetų. Jei, pasibaigus įgaliojimo laikui, nebūtų galimybės juos perrinkti, tai jie įgaliojami vykdyti savo funkcijas iki atsirast galimybė juos perrinkti.

2. Jei Estijos-Latvijos-Lietuvos Nacionalinio judėjimo Vyr. Komitetui nebūtų sąlygų dirbti arba jo nariai būtų persekiojami, tai bet kuriomis sąlygomis ši darba atliks jau sukurtas PAKOMITETIS. Tokiu atveju ESTIJOS - LATVIJOS - LIETUVOS NACIONALINIO JUDĖJIMO VYR. KOMITETO visos viešojo darbo funkcijos pereina trims organizacijoms: ESTŲ PASAULINEI TARYBAI, LAISVŲJŲ LATVIŲ PASAULINEI SĄJUNGAI ir VYR. LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETUI (būtinai įjungiant į jį TOMĄ VENCLOVĄ).

3. Išrinkti Estijos-Latvijos-Lietuvos

Nacionalinio judėjimo Vyr. Komiteto garbės narius: Edgarsą Andersonsą (JAV), Jurgį Baltrušaitį (Prancūzija), Piotrą Gregorenką (TSRS), Andre Kiung (Švedija), Česlovą Milošą (JAV), Ernestą Jopiką (Anglija), Arnoldą Lūši (JAV), Jurių Orlovą (TSRS), Ulofą Palmę (Švedija), Andriejų Sacharovą (TSRS).

4. Estijos-Latvijos-Lietuvos Nacionalinio judėjimo Vyr. Komitetas reguliariai leis estų, latvių, lietuvių, rusų ir anglų kalbomis savo dokumentų rinkinį ESLALI arba kitus leidinius.

Estijos-Latvijos-Lietuvos
Nacionalinio judėjimo komitetai
(Elta)

Vilnius, 1977.VIII.20.

BALITISTIKOS STUDIJŲ KONFERENCIJA

Torontoje, Kanadoje šių metų gegužės 11-14 dienomis įvyksta Baltistikos Studijų Puoselėjimo konferencija. Tai yra jau šeštoji konferencija. Ši draugija buvo įsteigta 1968 m. Ji bu-

RELIGINĖS ŽINIOS

• Vienintelis ukrainiečių vyskupas tremtyje kard. Josyf Slipyj, iškalėjęs 18 m. S. Rusijoje, pareiškė, kad visi ukrainiečių vyskupai, išskyrus jį patį, yra mirę kalėjimuose arba ištremime. Imant skaičiais: kalėjimuose ar koncentracijos stovyklose yra mirę 1.500 ukrainiečių katalikų kunigų, šimtai tūkstančių perėjo arba negrįžo iš tokių stovyklų, vien tik už tikėjimą. Katalikų (unitų) bažnyčia prievarta buvo sujungta su ortodoksų Bažnyčia, po II Pas. Karo sovietų aneksuotose žemėse buvo 3040 ukrainiečių parapijų su 4195 bažnyčiom, šiandien nėra nei vienos bažnyčios nei koplyčios nei parapijos.

• Urbanijos vyskupijos (Italijoje) speciali komisija, kuri seka ir studijuoja persekiojamos Bažnyčios padėtį R. Europoje, išleido knygą apie Bažnyčios persekiojimus 1971-1976 m. laikotarpyje Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Jugoslavijoje, Lietuvoje, Rumunijoje, Rusijoje, Ukrainoje ir Vengrijoje. Skyrius apie Lietuvą apima 100 puslapių.

• Airių organizacija Dubline, užuot siuntinęs švenčių sveikinimo atvirukus, išsiuntė 500 egzpl. N. Sadūnaitės kalbos teksto teisme.

• Konstantinopolio ortodoksų patriarchas Dimitrios pasiuntė lempą iš savo koplyčios, laikomą prie šv. Sakra-

tų kitų širdyse, kad ji liepsnotų ir ne užgestų. Nes be Dievo ir jo malonės žmonija tikrai gali pasimesti. Tat, mūsų malda, mūsų auka ir pavyzdys gali duoti vilties naujoms mūsų kartoms, kad Dievas vėl sugrįžtų į žmonijos tarpą kaip Išgelbėtojas. Su Emauso mokiniais melskimės: "Viešpatie, pasilik su mumis kartu, nes jau vakaras artėja".

kun. Augustinas.

mento, kaip dovaną šv. Tėvui Povilui VI, jo 80 m. sukakties proga.

Vysk. Kazimieras Paltarokas, ilgametis Panevėžio vyskupas, teologijos profesorius, daugelio raštų autorius, kun. seminarijos rektorius. Kovodamas už Bažnyčios reikalą, daug kentėjo vokiečių ir rusų okupacijų metu. Šiais metais sueina 20 metų nuo jo mirties (mirtė Vilniuje, 1958 m. sausio 3 d.).

• Ok. Lietuvoje veikia Eucharistijos bičiulių sąjūdis. Šio sąjūdžio nuostatai pasiekė Vakarų. Nuostatai juos taip aptaria: "Eucharistijos bičiuliai yra praktikuojantys katalikai. Jie yra atydūs žmonės: draugiški, tolerantiški, paslaugūs, pasiaukojantys, atlidūs. Jie yra pavyzdingi pareigose: darbštūs, sąžiningi, kantrūs, blaivūs; jų ypatinga garbės ir meilės pareiga yra Eucharistinis pusvalandis. Tai meilės sargyba, kurią jie kasdien atlieka; tai savotiška šeima, vienos idėjos žmonių".

ria profesorius, mokslininkus, studentus ir visus susidomėjusius Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos ir kitų artimų kraštų mokslo klausimais. Konferencijos tikslas — pasidalinti paskutiniaisiais savo atradimais Baltistikos studijose.

Konferencijos metu bus duota virš šimto paskaitų įvairiomis temomis: archeologijos, bibliografijos, folkloro, viduramžių istorijos, dabartinės istorijos, socialinių mokslų, politikos, ir tt. Iš lietuvių paskaitas skaitys patys žymiausi mokslininkai, pav. prof. archeologė Marija Gimbutienė, istorikas prof. Romualdas Misiūnas ir kiti.

Konferencijos metu vyks baltiečių dailininkų paroda, bus poezijos vakaras ir iškilmingas balius.

Šią konferenciją remia Ontario Daugiakultūrinės Istorijos draugija.

ISIPAREIGOJIMAS

Lietuvą įpareigota statyti Baikalo-Amūro sibirinio geležinkelio (sutrumpintai jis vadinamas BAMU). Tą geležinkelį jau daugelį metų statė Sov. Sąjungos tremtiniai (jų tarpe ir lietuviai bei kiti baltai). Prieš kelerius

metus komunistų partija nutarė to geležinkelio statybą išdalinti atskirom respublikom. Lietuva turės pastatyti naują kelių dešimčių tūkstančių gyv. miestą, geležinkelio stotį su visais įrengimais ir netrumpą geležinkelio ruožą - savo žmonėmis ir savo lėšomis. Darbininkai ir inžinieriai telkiami darbiui "savanoriškai". Viliojama ir didesniais atlyginimais. Tai dar vienas okupuotų kraštų apiplėšimas, brutalus išnaudojimas. Jau ir taip išveža maisto produktus, pramonės gaminius. Dabar dar užkrauna milžiniškas išlaidas geležinkelio statybai tolimam Sibire, kuris Lietuvai visai nereikalingas. Šią statybą manoma baigti 1988 m. Todėl propaganda tenykštėj lietuviškoj spaudoj vis intensyviau apie "savanorišką" įsijungimą. Kadangi šis darbas vyksta labai žiauriose gamtos sąlygose, tai ir "savanoriškumas" pasiekiamas tik spaudimo, prievartos priemonėmis.

• Derliai Lietuvos laukuose šiais metais geri, tačiau dėl ypatingai lietingos vasaros jų kokybė prastesnė: daug kur javai buvo išguldyti, kai kur — sudygę ir net supuvę. Pavasaris būvęs vėlyvas, šaltas ir taip pat lietingas.

Moteris ir GYVENIMAS

PIRMASIS MOTERŲ SUVAŽIAVIMAS

Santrauka paskaitos, kurią skaitė Marija Lūšienė 1977 m. spalio 23 d. New Yorke, minint 70 metų sukaktį nuo pirmojo lietuvių moterų suvažiavimo Kaune, 1907 m. rugsėjo 23-24 d.

Nuo pat gilios senovės lietuvių moteris Lietuvoje buvo aukštai vertinama ir gerbiama. Ištekėjusi ne tik buvo savo vaikų auklėtoja, šeimos židinio širdis, bet kartu ir savo vyro geriausia

įstatymus, o moterims beteisiškumą. Ištekėjusi moteris be vyro leidimo neturėjo teisės gauti pasą, valdyti turta, o našle tapusi globoti ir auklėti vaikų. Dukterys galėjo gauti tėvo dalį, bet daug mažesnę negu sūnūs. Apie lygų darbo atlyginimą nebuvo kalbos. Mergaitėms skirtose mokyklose mokslas buvo žemesnis ir joms kelias į universitetą buvo užkirstas.

Kai caro valdžia uždraudė spaudą ir uždarė lietuviškas mokyklas, tautoje kilo pasipiktinimas ir pradėjo atbusti tautinė lietuvių sąmonė. Prasidėjo tyli, bet vis aršėjanti kova prieš rusų carą. Toje kovoje aktyviai dalyvavo ir moteris. Ji pasiėmė sunkų darbą - priaugančios kartos švietimą ir auklėjimą. Vakaraus prie ratelio mokė vaikus skaityti ir melstis lietuviškai.

Spaudą atgavus ir palengvėjus rusų priespaudai, pradėjo kurtis įvairūs kultūriniai ir politiniai židiniai. Prasidėjo susirinkimai, suvažiavimai — vieni slapti, kiti su leidimu. Moterys taip pat neatsiliko. Pirmas moterų suvažiavimas — gegužinė įvyko Šiauliuose 1905 m.

Visos lietuviškos politinės grupės ir visos srovės moterims pripažino lygias teises. 1905 m. Vilniaus seime, kaip atstovės, lygiomis teisėmis dalyvavo G. Petkevičiūtė, O. Šapkauskaitė, K. Ja-

neliūnaitė, O. Brazauskaitė, S. Kymanaitė.

Tačiau daugiausia moterų gyvenime turėjęs įtakos įvykis — buvo 1907 m. rugsėjo 23 ir 24 d. įvykęs moterų suvažiavimas Kaune. Jame dalyvavo inteligentės, paprastos miestietės ir kaimo moterys, įvairių ideologijų ir pakraipų. Suvažiavimas vyko miesto teatre. Dalyvavo apie 200 moterų.

Į suvažiavimą atsilankė latvių ir estų moterų atstovės, laikraščių redaktoriai bei lietuviškų organizacijų vadovai.

Suvažiavime iškelti patys svarbiausi ir moterims opiausi klausimai. Akcentuotas lygių teisių ir moterų susiorganizavimo klausimai. Iškeltas moterų laikraščio reikalas. Svarstyta priaugančios kartos tautinio auklėjimo klausimas. Gvildentas moters garbės gimimas. Susirūpinta ir kaimo mergaičių padėtimi ir jų skriaudomis. Joms padėti nutarta rūpintis jų švietimu steigiant specialias mergaitėms ruošos mokyklas. Suvažiavime buvo svarstyta ir daug kitų aktualių klausimų.

Suvažiavimas išrinko komitetą iš 16 asmenų, kuris turėjo vykdyti suvažiavimo nutarimus. Pirmininkė Gabrielė Petkevičiūtė stengėsi užregistruoti visur, kur tik gyvena lietuvių. Argentinos moterų sąjungos įstatus rusųijoje Katalikių Moterų Draugija "Bi-administracijoje, tačiau šioji nesutiko ir rutė" veikia jau virš 40 metų.

Trimitai šaukia į kovą. Praeitame šimtm. moterys išėjo į kovą už savo lygias teises. Ši kova dar tebesitęsia visame pasaulyje, nes dar yra vietų, kur moterys neturi jokių teisių.

tuo užkirto kelią legaliai veikti.

Suvažiavimo organizatorės daugumoje buvo katalikiškų pažiūrų moterys. Matydamos daug ideologinių skirtumų bei nesklandumų bendroje veikloje, dar tais pačiais 1907 metais nutarė įkurti Lietuvos Katalikių Moterų Draugiją. Užregistravus įstatus valdžios įstaigose, sušaukė savo suvažiavimą 1908 m.

Abu suvažiavimai, nežiūrint išryškėjusių skirtumų, turėjo labai daug bendro savyje. Abiejų siekimai buvo tie patys, kuriuos stengėsi paversti realybe lietuvių moteris per tuos laiminguosius du dešimtmečius nepriklausomos Lietuvos laikais. E.

Katalikių Moterų draugija labai plačiai išsiplėtė ir plačiai veikė Lietuvoje. Šiuo metu ir už Lietuvos sienų veikia visur, kur tik gyvena lietuvių. Argentinos moterų sąjungos įstatus rusųijoje Katalikių Moterų Draugija "Bi-administracijoje, tačiau šioji nesutiko ir rutė" veikia jau virš 40 metų.

Kauno miesto teatras, kuriame įvyko pirmas moterų suvažiavimas 1907 m.

draugė, patarėja, bei talkininkė. Tai buvo kunigaikščių, didikų, taip ir valstiečių šeimose. Ji taip pat buvo lietuviškų papročių puoselėtoja ir skleidėja. Tokia ji yra istorikų nusakoma, dailininkų piešiama, poetų apdainuojama.

Po 1975 m. Lietuvos padalinimo, lietuviams atėjo sunkūs laikai. Caristinė administracija Lietuvai primetė savo

KAS ANTRĄ SUŠAUDYTI...

Įtakingas Austrijos dienraštis "Die Presse" paskelbė savo bendradarbio straipsnį apie dabartinę Lietuvos padėtį.

Režimo priešrinkimai Baltijos ir Kaukazo kraštuose - rašo šis laikraštis, turi daug platesnį pagrindą, negu disidentinis sąjudis Tarybų sąjungos viduje, tačiau jų reakcijos esančios subtilesnės ir daugiau dviprasmiškos. Išimti sudaro Lietuva. Į Vieną atvykęs leningradietis disidentas Boris Weil spaudos atstovams papasakojo, kaip vienas KGB karininkas viename Sibiro lageryje jam apibūdino padėtį Baltijos respublikose. "Su estais ir latviais sakė kegebistas - mes galime lengvai susitvarkyti, bet iš lietuvių kas antrą reikėtų sušaudyti..."

Straipsnyje aprašomos neseniai Vilniuje žaidynių metu kilusios riaušės. Prieš penkerius metus Vilniuje, sako korespondentas, įvyko panašūs neramumai tarptautinių rankinio žaidynių proga, kai žiūrovai gausiai plojo maskviečių rinktinės priešrinkimams, o grojant tarybinį himną nesikėlė iš savo vietų. Toliau aprašomas Romo Kallantos ir kitų lietuvių susideginimas bei jaunimo demonstracijos Kaune, reikalaujant Lietuvai laisvės.

Straipsnyje rašoma: lietuviai jaučiasi dvigubai engiami: tautiškai, nes mokyklose jų tautos istorija tik su 40-tais metais pradedama, o didieji savito valstybingumo laikai 14-tame amžiuje, turi būti užmiršti; religiška, nes prieš Kat. Bažnyčią vedama "adatos" politika siekianti tikėjimą sunaikinti, o kunigus padaryti partijos pareigūnais. Daugybė peticijų su tūkstančiais parašų Brežnevui lieka be atsakymo. Tokie poelgiai iš esmės prisidėjo prie to, kad lietuvių inteligentija perėjo į pogrindį. Per penkerius metus pasirodė daugiau kaip dvidešimt "Lietuvos Kat. Bažn. Kronikos" numerių. Iš tos kronikos žmonės sužino kas ištikrųjų vyksta krašte.

KGB domisi ir tuo, kodėl Rasos šventėje (buv. šv. Jono dienoje) tik lietuviškai dainuojama, kodėl žmonės renka partizaninę medžiagą, kodėl archeologiniai tyrinėjimai vykdomi būtinai prie Šventosios upės ir ką veikia uždaryto studentų Romuvos klubo nariai? Rugpiučio gale slaptoji policija suėmė pedagogą Viktorą Petkų, kuris jau praleido keturiolika metų baudžiamajame lageryje, bet ir toliau mokė gimnazistus istorijos ir tikybos. Už tai

mokiniamis neleista užbaigti vidurinės mokyklos, o Petkui - teismas už valstybės išdavimą.

Lietuvos vyskupai, kurie partijos spaudžiami 72-siais metais išleido ganytojišką laišką, smerkiantį parašų rinkimą peticijoms, dabar esą atsargesni. Jau tuomet jų laiškas daugelyje bažnyčių nebuvo skaitomas. Po dviejų metų vysk. Labukas atsisakė patenkinti valdžios norą viešai pasmerkti Kroniką, nes tai pažemintų Bažnyčią tikinčiųjų akyse. Po to jis buvo greitai išleistas pensijon.

"E. Lietuvis".

VYRŲ IR MOTERŲ SANTYKIS OK. LIETUVOJE

Apie ok. Lietuvos moteris Vilniaus Statistikos biūro viršininkė V. Grigaitė "Komunisto" žurnale rašo: "Gimsta daugiau berniukų: šimtui gimusių mergaičių tenka nuo 103 iki 107 berniukų. Bet sulaukus 20 metų, moterų skaičius viršija vyrų skaičių. 1945 m. darbininkų ir tarnautojų tarpe moterų buvo 30 %, o 1975 - 51 %. Sveikatos apsaugos, kūno kultūros ir socialinio aprūpinimo įstaigose bei organizacijose moterų yra 83 %, švietimo, kultūros, viešojo maitinimo - 77 %,

pramonės įmonių gamybiniam personalui - 51 %, valstybės ūkio valdymo aparate bei kooperatinėse organizacijose - 65 %. Aukštose mokyklose mergaičių yra 53-54 %, mokslininkų tarpe - 38 % moterų, mokslo daktaro laipsnį turinčių - 15 %. Dabar Lietuvoje yra 200,000 moterų daugiau negu vyrų - 53 %. Vidutinė amžiaus trukmė Lietuvos moterų net 8 metais ilgesnė negu vyrų.

Paskutiniojo gyventojų surašinėjimo duomenimis, iš 2459 žmonių, sulaukusių 100 metų, daugiau kaip 2.000 buvo moteris. E.

• Bayonneje, N.Y., JAV-bėsė, lapkričio 13 d. buvo pašventinta nauja lietuvių šv. Mykolo Arkangelo parapijos bažnyčia. Šventino amerikiečių arkivysk. Peter L. Gerety.

• Lietuvos rusinimo tendencijos matyti iš vadinamosios "tarybinių tautų draugystės". Lietuvoj nuolat vieši Gudijos menininkai ir kitokie "broliai". Į Vilnių atvyksta ekskursijos net iš tolimo Sibiro (bet ne lietuviai). Spaudoje rašoma, kad į Vilnių atvykęs liepos mėn. 300-tasis turistinis traukinys su Turkmenijos turistais.

MOTINOS DIENAI

SEPTYNIŲ STYGŲ LYRA

Kažkas pasakė, kad motina — tai septynių stygų lyra: Šešios skamba skausmu ir tik viena džiaugsmu. Motina visur ta pati: ar karalių rūmuose, ar skurdžioj bakūžėlėj. Lietuvė motina tokia pat, kaip ir kitų tautų motinos,

tik josios šeštoji lyros styga skamba daug skaudžiau, nes ją palietė didelė neteisybė ir sunki tremties našta.

Nei brangiausios dovanos, nei gražiausios operos, nei širdį veriančios melodijos neatstos motinai to džiaugsmo, kurį jai duoda pirmą kartą išvys-

Motina istorijos bėgyje. Tai garbingų Vytauto pulkų karių motina, caro pavergto ir kenčiančio lietuvių motina, spaudos draudimo laikų švietėja ir papročių palaikytoja, savanorių ir partizanų motina. dabartinės ok. Lietuvos lietuvių motina, palaikanti ir kovojanti už savo lietuvišką šeimos židinį.

IŠ SUSIVIENIJIMO LIET. ARG. VEIKLOS

NARIŲ METINIS SUVAŽIAVIMAS

Šių metų balandžio 8 d. SLA rūmuose įvyko visų skyrių narių ir Centros valdybos bendras susirinkimas. Jame iš Kordobos, atstovaujama VI skyrių, dalyvavo p. Monika Kalainytė.

Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo pirm. R. Stalioraitis, sekretoriavo p-lė A. Mikučionytė.

Praeito suvažiavimo protokolą skaitė sekret. A. Mikučionytė, kuris buvo priimtas be pastabų. Po to visi susirinkusieji atstojimu tylos minute pagerbė mirusius draugijos narius.

SLA organizacijos balansas, kuris buvo atspausdintas atskirame lape ir iš anksto išsiuntinėtas nariams, buvo priimtas be pastabų.

Septintuoju dienotvarkės punktu sekė skyrių veiklos pranešimas:

I skyriaus pranešimą padarė — Br. Rastenis, II sk. - J. Stalioraitis, III sk. - atstovas nepasirodė, IV sk. - El. Baršauskienė, V sk. - p. Stasiulevičius, VI sk. - Kordoba - p. M. Kalainytė ir VII sk. - J. Misiūnas.

Revizijos komisijos pranešimą padarė - K. Kliuga: patikrinus visas knygas, rasta, kad jos gerai, tvarkingai vedamos. Garbės Teismo komis. vardu pranešė J. Stalioraitis, komisija visų metų bėgyje jokio darbo neturėjo. Bufeto komis. atstovas - Br. Rastenis pranešė apie bufeto eigą.

Toliau ejo Centro Valdybos pranešimas, kurį padarė pirmin. R. Stalioraitis. Skyrių veiklai sumažėjus, visa našta tenka šiuo metu C. Valdybai. Praeity metais išspręstas sargo reikalas, nors buvo ieškoma, bet lietuvių negauta. Padaryta visa eilė parengimų, kurie draugijai davė gero pelno (100 milij. s. pezų). Veikia Jaunimo šokių ansamblis vadovaujamas R. Deveikio ir O.

Zabarauskaitės de Casas, dainų grupė "Žibutės" - vadovas dr. J. Simanauskas, vaikų šeštadienio mokykla, mokytojai: L. Stankevičius, M. Barzdžiūtė, Ž. Valentinaitė. I. Simanauskienė, J. Kunca. Veikia A. Andriūškevičiaus vadovaujama gimnastikos grupė moterims. Jaunimo kelionė į kongresą Urugvajuje buvo apmokėta iš SLA išdo. Sklypai (prie Ezeizos) dar neparduoti. Kaimynams prašant, saugumo sumetimais, namas yra išgriautas. Pardavimui lieka sklypai. Negavus žmogaus, kuris sutiktų ten gyventi, vagys išnešė viską taip pat ir langus ir duris, liko tik sienos. SLA organizacijos gydytojas yra dr. J. Simanauskas. Vizitas jo konsultoriuje - 3000 p., iš kurių narys moka 2000, organizacija - 1000. Vizitas ligonio namuose: 2500 nariams 1000 organizacija. Tokiomis pat sąlygomis priima narius kardiologas dr. Silva.

- Paskutiniai posėdžio dienotvarkės punktai - komisijų rinkimas. Komisijos sutiko ir kitus metus dirbti. Revizijos komisija: K. Kliuga, A. Arlauskas ir L. Stankevičius. Bufeto: R. Vekelis, A. Stalioraitis ir Br. Rastenis. Garbės Teismo - J. Stalioraitis, J. Rudėnas ir K. Kučinskienė.

Protokolą pasirašo: Kliuga, Stukas. Einamuose reikaluose iškeltas klausimas didesnio bendradarbiavimo tarp C. Valdybos ir skyrių valdybų. Pirmas šių metų susirinkimas skyrių valdybų su C. Valdyba įvyks gegužės 20 d. 18 val. SLA patalpose.

ASADO PIETŪS

Sekančią dieną t.y. sekmadienį balandžio 9 d. šio bendro suvažiavimo proga įvyko asado pietūs, į kuriuos susirinko pilna salė svečių.

Simpatingas Susivienijimo jaunimas vikriai aptarnavo svečius. Po pietų susirinkusieji traukė sutartinės ir šnekučiavosi.

tos savo kūdikio akys, tose žydriose akyse ji mato dangų žemėje. Bet kartu su tuo džiaugsmu iškyla josios pareigos, jos rūpesčiai. kančios ir sielvartai. Mūsų liaudies išminčiai sakydavo, kad po pirmųjų laimingųjų vedybinio gyvenimo dienų motina pradeda nykti kaip žvakė. Meilė vaikams gyvenimą pripildo rūpesčiais. Nors ji niekad nesiskųsdama tyliai kenčianti ir po nemiegotos nakties keliai su pirmais saulės spinduliais apižūrėti savo namų, kad visa šeima būtų soti, kad tvarkingai apsirengę, kad nebūtų pavargę. Motina niekad nenustoja mylėjus savo vaikų, jos rūpestis niekad nėra užbaigtas, net ir tada, kai jie suauga, sukuria savo šeimas. Ji mato kiekvieną jų daromą klaidą, nepatyrimą. Bet... jau nepataisysi, nepamokysi...

Mūsų poetai ir rašytojai savo atsiminimuose visada labai gražiomis spalvomis prisimena savo motinas. Ypatingai gražius atsiminimus apie savo motiną yra palikęs poetas V. Mykolaitis-Putinas. Vienoj vietoj jis rašo: "Ji buvo labai geros širdies ir jautrios sielos, tyli, nuolanki, nusizeminusi, visam kam rezignuojanti, giliai pamaldi moteris ir labai teisinga... Mus, vaikus, už nusikaltimus ne tiek bardavo, kiek mokydavo, pati sielodamasi dėl nusikaltimo daugiau, negu nusikaltėlis". Tai natūralus, sveikas, ne iš vadovėlio išmoktas vaikų auklėjimo supratimas. Šiuokščiais žodžiais, ne ašaromis pataisoma blygybė, bet meile ir kantrybe.

Per paskutiniuosius porą dešimtmečių technikos išradimai daug palengvino moters namų darbą. Atrodo, šių laikų motina turėtų būt laimingesnė

Juozas Mikštas.

AR TEBESVYRUOJA?

Ar tebesvyruoja dar tenai berželis, matęs mano pirmą kreivą vagą artą, kur kasmet gegužis, vainikuotas, žalias, tiesia žalią kelią, gėlėmis nubertą?

Kur kasmet gegužis soduos bal'ai žydi, kur kasmet gegužis klevą šiaušia, taršo; kur kasmet gegužis, giriosna užklydęs, medžių žaliom stygom groja savo marsą.

Ar tebesvyruoja dar tenai berželis, kur mačiau motulę paskutinį kartą; kur man saule švietė veidas jos išbalęs, — ar tebesvyruoja ten prie kiemo vartų?

už savo močiutę. Deja, motina nesijaučia laiminga: nors technika atnešė daug laimėjimų, tačiau labai daug ir dvasinių kančių, sunkiai arba visai nenugalimų auklėjimo problemų. Šiandien tame pasimetusiame, pavojingais keliais vingiuotame pasaulyje tikrai yra sunku nešti motinos pareigas. O lietuvių motiną dar spaudžia ir kitas rūpestis: ar ji iškiepys savo vaikams lietuvišką dvasią, ar pajėgs suformuoti jauną lietuvių, ar perduos jam lietuviybės švyturį?

"T. Aidai".

ŽINIOS NARIAMS

1. SLA Centro Valdyba praneša SLA nariams, kad yra įsteigti šie nauji patarnavimai: KINESIOLOGO, Dr. Jose Guillermo Silva, kurio konsultorijumas yra Gral. Miller 2516, Lanus Oeste. Jis priima pacientus antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 16-20 val. AKIŲ GYDYTOJAS: Drė. Rasa Kairelytė de Alvarez. Priima pacientus C. O'iden 176, Lomas de Zamora, antradienį ir penktadienį nuo 10.30 iki 12 val. Prašyti valandos telefonu: 243-7189.

2. SLA Pakomisijų susirinkimas įvyks š. m. gegužės mėn. 20 d. 18 val. Turi dalyvauti šios pakomisijos: sekcijų, revizijos, bufeto garbės teismo ir garbės nariai ir Centro Valdyba.

3. Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo jos fakultetą. Šiuo metu ruošia tezę dok-19 iki 20 val. vyksta gimnastikos pamotaratui apginti. Sveikiname.

kos ponioms, vadovaujant Antanui Andriūškevičiui.

4. C. Valdyba primena, kad šeštadieniais nuo 16 val. vyksta vaikų tautinių šokių ir papročių pamokos kurias praveda p-nia Irenė Simanauskienė su pagalba Celijos Mičiūdaitės.

5. Gegužės 7-tą (Sekmadienį) 17 val. bus paminėta motinos diena su programa ir su arbatėle. Įėjimas laisvas.

6. C. Valdyba dėkoja ponui Teofilui Aliukui už jo 10.000 pez. auką.

7. C. Valdyba praneša, kad ligonių apžiūrėjimas pas gydytojus nariams kainuoja 2.000 pezų, o namuose 2.500.

SLA C. Valdyba.

• Zuzana Beatriz Kilytė de Menendez, baigė Buenos Aires universitetą sociologijos fakultetą. Šiuo metu ruošia tezę dok-

SOLO PARA PEQUEÑA O MEDIANA EMPRESA

Resuelva su problema de:

- Liquidación de sueldos y jornales.
- Cargas sociales.
- Inscripción en organismos oficiales.
- Niveles de remuneración en el mercado.
- Asesoramiento laboral en conflictos con el personal.
- Asesoramiento jurídico.
- Interpretación de convenciones colectivas.

Llámenos o escribanos, luego conversamos.

Mensajes: 601-4103

Correspondencia:

Angel Varela - Italia 2156
5° "A" - 1870 Avellaneda

UŽ MIRUSIUS

• Šv. Mišios už a.a. Joną Povilauską, jo 4 metų mirties sukaktyje bus atnašautos Aušros Vartų lietuvių parap. bažnyčioje, šių metų gegužės 7 d. 10 val.

Gimines ir pažįstamus kviečia žmona Agota Povilauskienė ir sūnus Hugo su šeima.

• Šv. Mišios už a.a. Tomą Plepį, bus atnašautos šv. Kazimiero lietuvių parap. bažnyčioje, Rosario mieste, š. m. gegužės 28 d. 9.30 val.

Artimuosius kviečia atsilankyti žmona, duktė ir sūnus su šeimomis.

• Sudėtinės šv. Mišios už mūsų motinas, įvyks 1978 m. gegužės 21 d. 16 val. Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje. Visi lietuviai kviečiami šiose mišiose gausiai dalyvauti, Vardus galima paduoti parapijos raštiniėje.

Tėvai Marijonai.

• Už a.a. Joną Baidoką, jo 30 dienų mirties sukaktyje, bus atnašautos šv. Mišios Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje 1978 m. gegužės 17 d., 18 val.

Užprašė ir kviečia dalyvauti - kaimynai.

• Šv. Mišios už a.a. Antaną Samauską, jo dešimties metų mirties sukaktyje, bus atnašautos šių metų gegužės 14 d. 9.30 val. lietuvių šv. Kazimiero parap. bažnyčioje Rosario mieste.

Kviečia artimuosius žmona Leonida Samauskienė.

• Šv. Mišios už a.a. Topilę ir Mykolą Uselius, bus atnašautos šių metų birželio 4 d. 10 val. Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje.

Kviečia artimuosius sesuo Teresė Vedrickienė su dukra Terese Babarskiene ir jos šeima.

MŪSŲ ŽINIOS

• Karolina Galvelienė gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad ten mirė jos sesuo Elžbieta Troškaitė Podliaskienė šių metų vasario 9 d. Palaukuose, Subačiaus v., Panevėžio apskr.

• Paieškomi: Pranas Buivydas, Jonas Tinkūnas, Pranas Tenjukas, Jonas Varnas, Tadas Dvarjeckis.

Paieškomieji ar žinantieji apie juos praeiti pranešti: Servicio Social International, Lavalle 571, Cap.

LIETUVIAI PAS UKRAINIEČIUS

Ukrainiečių centrinė organizacija pakvietė ALOS Tarybą į jų tautos tėvo — poeto Taras ševčenko pagerbimą, Parke Palermo, kur yra jam pastatytas paminklas. Kartu buvo paminėta ir San Martin 200 metų gimimo sukaktis. Tos iškilmės vyko prie poeto paminklo šių metų kovo 19 d. Šiame minėjime dalyvavo daug žmonių. Iš lietuvių dalyvavo ALOST pirm. R. Stalioraitis su savo sužadėtoja, Elena Ramonaite Cortes, "Laiko" atstovas P. Gudelevičius, P. ir U. Sakalauskai. Ukrainiečiai visados pabrėžia, kad jų geriausias valstybinio gyvenimo laikotarpis buvo, kai Ukrainą valdė lietuviai.

Iškeliajus amžinybėn JUOZUI NENISKIUI, jo giliai liūdinčią žmoną, dukrą su šeima ir kitus artimuosius - nuoširdžiai užjaučiu.

Jurgis Rauba.

Viešpačiui pašaukus JUOZĄ DEBESĮ, Urugvajuje, jo liūdinčią žmonai Onai Debesytei Debesienei, sūnui Povilui bei kitiems artimiesiems, reškiamu nuoširdžią užuojautą.

Uršulė ir Barnabas Blumbergai, sūnus Karolis ir Petras su šeimomis.

Pijus Gudelevičius. Ona Kairėlienė su šeima.

• Vincentas Sebastijonas, sirguliuoja namuose. Jis yra kilęs iš Konstantinavos dv., Panemunės valsč. Argentinoje nuo 1927 m. Gegužės 11 d. sukanka 83 metus amž. Sveikiname!

LIETUVIAI LUJANE

Balandžio 2 d. lietuviai pajudėjo Lujano link. Oras pasitaikė labai puikus. Nors ekskursija autobusais iš liet. parapijos nebuvo gausi, bet daug privažiavo savomis priemonėmis ir susirinko lietuvių gan daug. Po pamaldų katedroje maldininkai užkandžiavo Lujano svetainėje, apžiūrėjo muziejų ir iš toliau susitikę nuoširdžiai pasikalbėjo. Ta proga toliau gyvenantys galėjo atsilyginti "Laiko" prenumeratą. Vakarop, po rožančiaus ir procesijos su Lujano Dievo Motinos statula ir lietuviškų giesmių, visi pajudėjo namų link.

PAKRIKŠTYTA

Nancy Etelevina Jarmak Zdanovičūtė, Nestoro Jarmak ir Doros Zdanovičūtės dukra, pakrikštyta lietuvių parap. bažnyčioje šių metų kovo 11 d. Krikšto tėvai: Maželis Laura Metrikytė ir Norbertas Stanislovas Metrikis.

Leonardas Ariel Pusdešris, Ricardo Juozo ir Ana M. Accinelli Pusdešrių sūnus, buvo pakrikštytas Aušros Vartų liet. bažnyčioje šių metų kovo 18 d.

Lorena Ntalija Blanco Juknaitė, Rob. Blanco ir Haydee Zuzanos Juknaitės dukra, pakrikštyta šių metų balandžio 1 d. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje. Krikštatėviai: Jorge O. Fuentes ir Nelida Esther Juknaitė.

Gabriel Leonardo Montesco Karosevičius, Miguel A. Montesco ir Silvijos Karosevičiūtės sūnus, pakrikštytas lietuvių parap. bažnyčioje š. m. balandžio 8 d. Krikštatėviai: Mirta Korkuzaitė ir H. Testa.

• Paieškomas: Jonas Aviža, anksčiau gyvenęs c. Manuel Ocampo, V. Alsina (jo vaikai randasi S. Amerikoje).

Paieškomasis arba žinantieji apie jį praeiti pranešti redakcijai.

7

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Uršule Bražėnaitė Bražėnienė, po ilgesnės ligos, mirė savo namuose - Lanus mieste 1978 m. balandžio 15 d. Buvo gimusi 1908 m. Mažeikių km., Malėtų valsč., Utenos apskr. Lietuvoje apsivedė su Kazimieru Bražėnu ir 1928 m. atvyko į Argentiną. Liūdesyje liko vyras Kazimieras sūnus Albertas su šeima, dvi dukterys Adelė ir Nelida su šeimomis, vyro brolis Stasys Bražėnas ir pusbrolis Jonas su šeimomis. Sekančią dieną palaidota Lanus kapinėse.

† Tomas Plepys, 73 m. amž. ilgametis Rosario Liet. Bendruomenės išdininkas, mirė š. m. balandžio 14 d. Rosario mieste. Pasvalietis, į Argentiną atvyko 1925 m. Visą laiką dirbo SWIFT fabrike, Rosario mieste, iš kur jau buvo pasitraukęs į pensiją. Nuliūdime liko žmona Julija Plepienė, podukra Klidė ir posūnis Viktoras su sūnum Viktoru Aleknevičiais, anūkas Raul Vintola, švogerys Zuzana su vyrų Steponu ir šeima Narkevičiais, pusbrolis Jonas Plepys su žmona ir dukra bei giminės ir artimieji. Velionis buvo duosnus ir ramaus būdo lietuvis pasižymėjęs muzikos menui. Kūrė ir savo kompozicijų dainas, Rosario mieste buvo sudaręs "Trio kapelą" ir įgėjęs keletą plokštelių. Grodavo įvairiuose lietuvių parengimuose bei minėjimuose taip pat ir pas svetimtaučius. Daug širdies įdėjo mokinamas mažųjų ansamblių "Vabalukus". Priklausė ir kitoms Rosario miesto lietuvių organizacijoms. Paskutinis jo priešmirtinis prašymas buvo, kad būtų jo iš Lietuvos atvežtas akordeonas patalpintas Liet. Tautinių muziejųje. Palaidotas su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. J. Margis ir kun. A. Švedas, Gob. Galvez kapinėse.

— Iškis, brangus Tomai, Argentinos šal- toje žemelėje.

J. Papečkys.

Rosario Liet. B-nės pirm.

† Kazimieras Marcinkevičius, mirė 1978 m. kovo 28 d. Berisso mieste. Buvo gimęs 1900 m. Gindvilių km., Kupiškio valsč., Panevėžio apskr. Liko liūdesyje žmona Juzė Zabarskaitė Marcinkevičienė, dukterėčia Milda P. Juodiškynienė, brolėnai: Pranas, Ona, Adelė, Juozas Jasiukynai, pusbroliai Liūda ir Bronius Baltušiai, krikštavaičiai Rosa Bilaišytė ir Carlos Daumovič. Lietuvoje liko sesutės Pranė, Ona ir Adelė su šeimomis ir daug draugų. Visą laiką priklausė "Nemuno" draugijai. Daug gėlių vainikų puošė jo karštą ir didelis būrys tautiečių palydėjo į La Platos kapines, kur turėjo savo nuosavą panteoną. Iškis ramybėje.

† Kazimieras Kuprys, 80 m. amž., ke- dainiškis, mirė 23.III.78. Rosario mieste. Dirbo Swift fabrike, iš kur jau buvo iš- jęs į pensiją. Sekančią dieną palaidotas Gob. Galves kapinėse.

† Elvira Vaičiulėnaitė Rudienė, mirė 27. III.78. Buvo kilusi iš Valaiškių km. Va- balninko v., Biržų apskr. Buvo našlė jau virš 20 metų. Nuliūdime liko sūnus Jo- nas ir duktė Angelė, anūka Adriana Sil- vina, Patricia Laura ir Karolis. Palaidota Berisso kapinėse. Lai būna lengva jam ši Argentinos žemelė.

† Jonas Senulis, 79 m. amž. mirė šių metų kovo 18 d., šeduviškis, Argentinoje nuo 1924 m. Liko žmona Ona Pašešūnaitė Senulienė, žmonos sesuo Paulina, gimini- naitis dr. Alb. Cetra ir kiti artimieji.

† Juozas Neniškis, 86 metų amž., mirė šių metų balandžio 7 d. Adrogoje mieste. Buvo kilęs iš Svedasų, Rokiškio apskr. Į Argentiną atvyko 1926 m. Nuliūdime liko žmona Ona Monkevičiūtė Neniškienė, duk- tė farmaceutikė Antonija, anūka Jonas Juozas ir Guillermo, Lietuvoje liko dvi seserys — Veronika ir Pranciška su vai- kais. Velionis iš profesijos buvo siuvėjas. Palaidotas Villa Calzada kapinėse.

† Klemensas Zakis mirė spalio 25 d. Vokietijoje. Buvo gimęs Sudarģe, Rasei- nių apskr. Labai aktyviai darbavosi lie- tuviškoje veikloje.

† Petras Stankevičius, 69 m. amž. mirė Čikagoje pr. metų gruodžio 22 d. Pradžio- je studijavo kalbas V. D. Universitete ir dirbo gimnazijose, vėliau baigė teisių fak- Studentaudamas daug dirbo blaivininkų sąjungoj. Priklausė ateitininkams. Buvo kilęs iš Ramanavo k., Krosnos v., Mari- jampolės apskr.

† Kun. Simonas Barčaitis, 82 m. amž. mirė vasario 2 d. Kolumbijoje. Buvęs Su- dargo klebonas. Pirmosios rusų okupacijos laiku buvo suimtas ir kalintas 8 mėn. Ko- lumbijoje darbavosi Medellino mieste.

† Prof. dr. Alfredas Sennas, 78 m. amž., mirė vasario 9 d. JAV-bėse. Buvo Pran- cūzijoje gimęs šveicaras. Susipažinęs su dr. Eretu, jo paveiktas atvyko į Lietuvą 1921 m. Kauno universitete dėstė sanskritą ir kitus kalbotyros dalykus. Š. Amerikoje nuo 1930 m. čia dirbo įvairiuose univer- sietuose dėstydamas baltistiką ir lie- tuvių kalbą. Kartu su prof. A. Saliu išleido 5 tomų lietuvių-vokiečių kalbų žodyną. Nuoširdus lietuvių draugas, buvo vedęs lietuvaitę Mariją Vedlugaite. Šeimoj var- tojo lietuvių kalbą.

† Agron. Juozas Lūža, 67 m. amž. "Eu- ropos Lietuvio" redaktorius, staiga mirė Anglijoje balandžio 4 d. Jis buvo taip pat "Nidos" knygų leidyklos redaktorius. Bu- vo gimęs Kiupšiuose, Kartenos v. Kretin- gos apskr.

† Kun. Juozas Mačiulis, MIC. mirė šių metų gruodžio 22 d. Jis skaitėsi seniausias Amerikos Marijonų vieuolių narys. Bu- vo gimęs Lietuvoj Marijampolės apskr. Yra parašęs knygų ir bendradarbiavęs lie- tuviškoj spaudoj. Palaidotas Čikagoje, šv. Kazimiero kapinėse, marijonų kapų sky- riuje.

† Jonas Baidokas, 82 m. amž. taip pat ir jo žmona kaimynų rasti po trijų dienų pusgyviai ant grindų. Pranešus policijai, abu buvo nugabenti į ligoninę, kur Jonas Baidokas mirė balandžio mėn. viduryje, o žmona pamažu atgauna jėgas. Velionies laidotuvėmis pasirūpino jo krikšto sūnus Urbonas su šeima, o Pijaus Sakalausko iniciatyva buvo surinkta šv. Mišioms, ku- rios bus atlaikytos lietuvių parap. bažny- čioje, gegužės 17 d. 18 val.

Mandagus patarnavimas, mirusiųjų pervežimas, autai vestuvėms.

Lietuviams nuolaida.

COCHERIA ROCCO

VIAMONTE 1340 - Lanus Oeste

T. E. 241 - 3444

